

LUNDS UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola

Kursplan för

Riskhanteringsprocessen Risk Management Processes

VBRN50, 15 högskolepoäng, A (Avancerad nivå)

Gäller för: Läsåret 2019/20

Beslutad av: Programledning BI/RH

Beslutsdatum: 2019-03-27

Allmänna uppgifter

Obligatorisk för: RH4-rh

Undervisningsspråk: Kursen ges på svenska

Syfte

Det övergripande syftet med kursen är att studenterna efter genomgången kurs skall förstå hur riskanalys, riskvärdering och reduktion/kontroll av risk beror av varandra, hur dessa aktiviteter kan bedrivas i olika organisationer samt hur de kan kommuniceras internt och externt. Kursen syftar även till att ge studenterna kunskap om olika metoder och tekniker som tillämpas i riskhanteringsprocessen för olika typer av risker samt att utveckla deras förmåga att kritiskt granska sådana metoder med avseende på praktisk tillämpning. Avslutningsvis syftar kursen till att ge studenterna förmåga att applicera metoder för riskanalys, riskvärdering och riskreduktion/kontroll med målet att så effektivt som möjligt skapa en balans mellan risknivå, resursåtgång samt andra intressen.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

- kunna beskriva de vanligaste strategierna för att hantera risk, t.ex. riskreduktion, risktransferring, och redogöra för principer bakom dessa
- kunna beskriva de vanligaste metoderna som finns för att stödja beslutsfattande rörande risker och de problem som människor tenderar att ha vid den typen av beslut. Dessutom skall studenten kunna kritiskt granska tillämpningen av dessa metoder inom riskhanteringsprocessen.
- kunna beskriva utvecklingen av området Supply Chain Risk Management (SCRM). Dessutom skall studenten kunna problematisera och reflektera över den praktiska

tillämpningen av SCRM inom företag och offentlig verksamhet.

- kunna beskriva verktyg och modeller för riskhantering inom stora företag. Dessutom skall studenten kunna problematisera och reflektera över riskhantering i stora företag mot bakgrund av tidigare kunskap inom området.
- kunna beskriva hur riskhantering sker på olika nivåer i offentlig förvaltning samt vad kris- och olyckshantering innebär. Dessutom skall studenten kunna problematisera och reflektera över den praktiska tillämpningen av riskhantering samt kris- och olyckshantering i offentlig verksamhet

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

- kunna analysera och utvärdera risk- och kriskommunikationen mellan olika aktörer, såväl privata som offentliga organisationer samt allmänhet
- kunna argumentera för sin uppfattning i olika frågor gällande riskhanteringsprocessen i privat och offentlig verksamhet.
- kunna tillämpa metoder för riskkontroll och beslutsfattande, med bl.a. riskanalyser som grund, i syfte att åstadkomma balans mellan risk och andra intressen
- kunna söka och använda kunskap rörande riskhanteringsprocessen i vetenskapliga tidskrifter och handböcker.
- kunna samverka i grupp och visa förmåga till lagarbete

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- visa förmåga att göra bedömningar av olika riskanalysmetoders lämplighet för olika typer av problem.
- visa insikt i riskanalysens möjligheter och begränsningar, samt dess roll i privat samt offentlig riskhantering.
- kunna värdera och granska informationskällor.

Kursinnehåll

- Introduktion till riskhanteringsprocessen - kursblocket introducerar hur riskanalys, riskvärdering och riskreduktion/kontroll kopplar till och beror av varandra. Blocket introducerar även olika sätt att hantera risk (såsom riskreduktion, risktransferering, etc.)
- Riskperception och beslutsfattande - kursblocket belyser faktorer som påverkar människors och organisationers riskuppfattning och beslutsfattande samt belyser olika metoder som kan användas för beslutsfattande avseende riskacceptans och riskkontroll (t.ex. rättighetsbaserade kriterier och kostnad-nyttoanalyser)
- Risk- och kriskommunikation - kursblocket belyser risk- och kriskommunikationens roll för riskhantering samt metoder/faktorer för god kommunikation.
- Riskhantering i organisationer - kursblocket tar upp supply chain risk management.
- Ekonomi och riskhantering - kursblocket tar upp kostnad/nytta analys.
- Modern riskhantering i ett komplext samhälle - kursblocket tar upp tillämpning av riskhantering inom områdena: stora företag, offentlig förvaltning och samhällsviktiga verksamheter. Strategier och utmaningar för riskhantering samt juridiska aspekter är delar som berörs.

Kursens examination

Betygsskala: TH - (U,3,4,5) - (Underkänd, Tre, Fyra, Fem)

Prestationsbedömning: Examinationen består av en skriftlig redovisning av ett projektarbete, som genomförs i grupp, på ett tema som är relevant för kursen.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Delmoment

Kod: 0117. **Benämning:** Individuella inlämningsuppgifter.

Antal högskolepoäng: 10. **Betygsskala:** TH. **Prestationsbedömning:** Examinationen består av ett antal uppsatser kring ett för kursen relevant tema.

Kod: 0217. **Benämning:** Projektuppgift.

Antal högskolepoäng: 5. **Betygsskala:** UG. **Prestationsbedömning:** Examinationen består av en skriftlig redovisning av ett projektarbete som genomförs i grupp på ett tema som är relevant för kursen. **Delmomentet omfattar:** Fokus ligger på tillämpning av metoder och integrering av riskhanteringsprocessens olika delar.

Antagningsuppgifter

Förutsatta förkunskaper: MAMN45 Människa, teknik, organisation och hantering av risker (alternativt MAM090 Människa, teknik, organisation och hantering av risker) och MAMN35 Riskanalysmetoder för hälsa- och miljöområdet (VBR180 Riskanalysmetoder)

Begränsat antal platser: Nej

Kursen överlappar följande kurser: EXTN60, VBR171

Kurslitteratur

- O'Donnell, E.: Enterprise risk management: A systems-thinking framework for the event identification phase. 2005. International Journal of Accounting Information Systems, Vol. 6, No. 3, 2005, pp. 177-195.
- Kahneman, D., & Klein, G. : Conditions for intuitive expertise: a failure to disagree. 2009. Am Psychol, 64(6), 515-526.
- Johansen, I. L., & Rausand, M. : Risk metrics: Interpretation and choice. 2012. Paper presented at the IEEE International Conference on Industrial Engineering and Engineering Management (IEEM), Hong Kong.
- Fischhoff, B: Judgment and decision making. 2010. Wiley Interdiscip Rev Cogn Sci, 1(5), 724-735. doi:10.1002/wcs.65.
- Slovic, P. : Understanding Perceived Risk: 1978–2015. 2015. Environment: Science and Policy for Sustainable Development, 58(1), 25-29. doi:10.1080/00139157.2016.1112169.
- Coombs, T. : Crises Response in Ongoing Crises Communication. London: Sage, 2014. S. 129-138.
- Falkheimer J., Heide, M. & Larson L. : Konsten att hantera en kris i Kriskommunikation. Malmö: Liber, 2009. Sid. 83-97.
- Frandsen F. & Johansen, W. : Crisis Management (I) General Perspectives: From Anticipation to Resilience Perspectives in Organizational Crisis Communication. London: Sage, 2017. Sid. 52-62.
- Frandsen, F & Johansen W. : Crisis communication and the rhetorical arena - a multivocal approach. 2007. Conference Papers -- International Communication

Association. 2007 Annual Meeting.

- Hallahan, K. : Inactive publics: The forgotten publics in public relations. 2001. *Public Relations Review*, 26(4), 499-515.
- The Institute of Internal Auditors : The Three Lines of Defense in Effective Risk Management and Control. 2013.
- Saleh, J. H., Marais, K. B., Bakolas, E., & Cowlagi, R. V. : Highlights from the literature on accident causation and system safety: Review of major ideas, recent contributions, and challenges. 2010. *Reliability Engineering & System Safety*, 95(11), 1105-1116.
- Dekker, S., & Pruchnicki, S. : Drifting into failure: theorising the dynamics of disaster incubation. 2013. *Theoretical Issues in Ergonomics Science*, 15(6), 534-544.
- Grabowski, M., & Roberts, K. H. : Reliability seeking virtual organizations: Challenges for high reliability organizations and resilience engineering. 2016. *Safety Science*.
- Rasmussen, J. : Risk management in a dynamic society: a modelling problem. 1997. *Safety Science*, 27(2/3), 183-213.
- van Asselt, M. B. A., & Renn, O. : Risk governance. 2011. *Journal of Risk Research*, 14(4), 431-449.
- EUROCONTROL: A White Paper on Resilience Engineering for ATM. 2009. European Organisation for the Safety of Air Navigation (EUROCONTROL).

Kontaktinfo och övrigt

Kursansvarig: Universitetslektor Henrik Tehler, henrik.tehler@risk.lth.se

Övrig information: I grupparbeten förutsätts aktivt deltagande. Varje gruppmedlem skall enskilt kunna redovisa och svara för innehållet. Uppfyller inte en medlem övrigas krav på aktiv medverkan, eller åsidosätter sina åtaganden, kan beslut av examinator om omplacering till annan grupp eller underkänt betyg erhållas.